

Dr. Katonáné dr. Pehr Erika

**Az új Polgári Törvénykönyv
családjogi és gyermekvédelmi
vonatkozásai**

Budapest, 2010.március 25.

*Felelősségünk abban áll, hogy döntéseink a gyermek
legjobb érdekét szolgálják*

Új jogszabályok

Polgári Törvénykönyvről szóló **2009.évi CXX.**
törvény;

Ptk. hatálybalépéséről szóló **2010.évi XV.**
törvény

A nagykorú személyek döntéshozatalának és jognyilatkozata megtételének segítéséhez kapcsolódó polgári nemperes eljárásokról
szóló 2010. XVII. törvény

Új jogszabályok

A gondnokoltak és gondnokaik, a támogatott személyek és a támogatóik, valamint az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló **2010.évi XVIII. törvény**;

Egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Ptk. hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló **2010.évi XXXIX. törvény** (Harmadik Könyv).

Új jogszabályok

Egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek az új Polgári Törvénykönyv Második Könyvének hatálybalépésével összefüggő módosításáról

szóló Komr. rendeletervezet;

A hivatásos gondnokok és hivatásos támogatók képzésének és továbbképzésének részletes szabályairól szóló SZMM rendeletervezet.

I.

Az új Polgári Törvénykönyv

Szerkezete

A kódex könyvekből, részekből, címekből és fejezetekből áll.

1.könyv: Bevezető rendelkezések,

2.könyv: Személyek,

3.könyv: Családjog,

4.könyv: Dologi jog,

5.könyv: Kötelmi jog,

6.könyv: Öröklési jog,

7. könyv: Záró rendelkezések.

(A **Bevezető rendelkezések** az egész kódexben érvényesülő alapelveket határozzák meg, a **Záró rendelkezések** fogalom-meghatározásokat, hatályba léptető rendelkezéseket, illetve - jogharmonizációs klauzulákat tartalmaznak, vagyis azt, hogy mely rendelkezések fakadnak az EU valamely irányelvének átültetéséből.)

ELSŐ KÖNYV

Alapelvek

- **Értelmezési alapelv,**
 - **A jóhiszeműség és tisztesség alapelve,**
 - **Az elvárható magatartás elve,**
- **A felróható magatartás és az önhiba értékelése,**
- **A joggal való visszaélés tilalma (jognyilatkozat pótlása)**
- **A bírósági út igénybevételének biztosítása.**

MÁSODIK KÖNYV

Személyek

A nagykorú személyt belátási képessége csökkenése, vagy hiánya esetén jogainak védelme, károsodástól való megóvása érdekében a következő jogintézmények segítik:

- **előzetes jognyilatkozat,**
- **támogatott döntéshozatal,**
- **cselekvőképességet korlátozó gondnokság.**

(Egyszerre is alkalmazható mind a három jogintézmény. Cselekvőképes, aki egyedül, vagy mások segítségével képes döntéseket hozni. Bíróság senkit nem helyezhet „kizáró gondnokság, vagy „általánosan korlátozó” gondnokság alá.)

Előzetes nyilatkozat

1. Közokiratban, ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratban vagy a gyámhatóság előtt személyesen előzetes **jognyilatkozatot tehet** (személyek megnevezése, vagy kizárása, vagyoni ügyei kezelése, gyámnevezés, szociális intézményben történő elhelyezés),
 2. **Nyilvántartásba** vegyék (OIT),
3. Bíróság a hatálybalépéséről **döntsön** (belátási képesség korlátozottsága miatt).
 4. **Visszavonható**, módosítható.

Támogatott döntéshozatal 1.

A bíróság az értelmi képessége, pszichés állapota, vagy szenvedélybetegsége miatt valószínűsíthetően segítségre szoruló cselekvőképes nagykorú személy számára **támogatót rendel**. Kinevezésről, ügyek, ügycsoportokról a támogató és a támogatott személy **közokiratba, ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalt megállapodása, érintetteknek a gyámhatóság előtt, vagy a gondnokság alá helyezési eljárásban a bíróság előtt személyesen tett közös, a bizalmi viszony fennállását tanúsító nyilatkozata alapján határoz.**

Támogatott döntéshozatal 2.

A támogató jogosult a támogatott személy **jognyilatkozatának megtételekor jelen lenni, közreműködni, a nyilatkozattételt elősegíteni.**

A támogató **aláírásával** láthatja el a jognyilatkozatot, feltüntetve saját szerepét a jognyilatkozat. megtételében.

(Ha a támogató kinevezésére nincs lehetőség, azonban az érintett személy károsodástól való megóvása cselekvőképességének korlátozását nem teszi szükségessé **hivatásos támogatót** kell alkalmazni).

A hivatásos támogató eljárására stb. a hivatásos gondnok szabályait kell alkalmazni. Évente jelentést készít.

Korlátozó gondnokság 1.

Értelmi képessége, pszichés állapota vagy szenvedélybetegsége miatt, valamint az ebből eredő, a társadalmi részvételt akadályozó egyéb körülmények hatására a vagyoni vagy egyes személyi ügyeiben önállóan vagy segítséggel eljárni és döntéseket hozni **nem képes**, és a cselekvőképesség korlátozásának elmaradása **károsodás veszélyét** idézné elő.

Orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai vizsgálatot is magában foglaló **szakértői véleményen** kell alapulnia.

Gondnok kirendelése, felmentése **bírószági hatáskör (20fő/gondnok)**.

Korlátozó gondnokság 2.

Kivételesen azon ügyben vagy ügycsoportban, amellyel kapcsolatban a gondnokolt **nem képes kommunikációra**, a bíróság feljogosíthatja a gondnokot, hogy a gondnokolt **helyett és nevében eljárjon** azt követően, hogy

- a gondnok bizonyítható módon, a fogyatékos személyekkel való kommunikáció terén járatos szakember segítségével kísérletet tett a gondnokolt véleményének kikérésére és ez a **kísérlet nem vezetett eredményre**,
- összetett szakértői vizsgálaton alapuló vélemény alátámasztotta, hogy a gondnok a gondnokolttal az adott ügygel, vagy ügycsoporttal **kapcsolatban nem képes kommunikálni**.

Gondnokolt jognyilatkozatai

- **Gondnokolt önálló jognyilatkozata** (személyes jellegű, mindennapi életben előforduló, előnyt szerez, munkaviszony jövedelme)
- **Gondnokolt és gondnok együttes jognyilatkozata** (előzetes beleegyezés, utólagos jóváhagyás),
- **Gyámhatósági közreműködés** (vita van közöttük, gyámhatósági jóváhagyás szükséges),
- **Gondnok önállóan jár el** (azonnali intézkedés a gyámhatóság értesítésével, ismétlődő jognyilatkozat, kommunikációra képtelen személy jognyilatkozata)

Gondnoksági szabályok

- Gondnokság alá helyezés,
- Gondnokrendelés, többes és helyettes gondnokrendelés,
- Gondnok tevékenységének felügyelet, számadás,
- A gondnokrendelés indokoltságának felülvizsgálata (öt éven belül).

HARMADIK KÖNYV

Családjog

Szerkezete:

Első rész: Alapelvek

Második rész: Házasság (6.cím),

Harmadik rész: Bejegyzett élettársi kapcsolat

Negyedik rész: Élettársi kapcsolat (4.cím)

**Ötödik rész: Rokonság (5. cím: rokoni kapcsolat,
leszármazáson alapuló kapcsolat, örökbefogadás,
szülői felügyelet, rokontartás),**

Hatodik rész: Gyámság (3.cím).

I. Alapelvek

- **A házasság és a család védelme.**
- **A gyermek érdekének védelme:** családi jogviszonyokban a gyermek érdeke és jogai **fokozott védelemben** részesülnek. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy **saját családjában nevelkedjék**. Ha a gyermek nem nevelkedhet saját családjában, akkor is biztosítani kell számára, hogy lehetőleg **családi környezetben** nőjön fel és korábbi **családi kapcsolatait** megtarthassa.
- **Az egyenjogúság elve.**
- **A méltányosság és a gyengébb fél védelmének elve.**

V. Rokoni kapcsolat

Apai jogállás keletkezése (Európa Tanács Családjogi Szakértői Bizottsága „Fehér lap az apaság/anyaság megállapítását és jogkövetkezményeit érintő alapelvei):

- az **emberi reprodukcióra** irányuló eljáráson alapuló származás beillesztése,
- **megszünteti** a teljes hatályú és a házasságkötést megelőzően tett apai elismerő nyilatkozat **különállását**, szabályaikat egységesíti,
- az apaság bírósági megállapítását **megdönthetetlen vélelemmé emeli**,
- szakít azzal a hagyománnyal, amely elzárja az anyát attól, hogy az apaság megállapítása iránti **perben fél lehessen**, illetve a gyermek családi jogállását érintő eljárásokban a **gyermekét képviselhesse**.

Apaság megállapítása

- Az apaság bírósági megállapítását az **anya, az apa, a gyermek és a gyermek halála után leszármazója** kérheti.
 - A kiskorú gyermek a perben a gyámhatóság hozzájárulásával az **anya pertársaként** vehet részt.
- Az apaság megállapítása iránti pert **az apa ellen**, az apának pedig a **gyermek ellen** kell megindítania.
- Ha az anya által indított perben a gyermek nem az anya pertársa, a pert az anyának a **gyermek ellen is** meg kell indítania. Ebben az esetben a gyermek képviselőjére a gyámhatóság **eseti gyámot** rendel.

Apasági vélelem megtámadása

A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozaton alapuló vélelmet meg lehet támadni, ha

- a nyilatkozatnak a jogi feltételek hiányában nincs teljes hatálya,
- az apai elismerő nyilatkozat tévedés, megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés hatása alatt jött létre, vagy
 - **valószínűsíthető, hogy a gyermek örökbefogadására vonatkozó jogszabályi rendelkezések megkerülésére irányul.**

Megtámadásra jogosultak és határidő

Ha az elismerő nyilatkozat tévedés, megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés hatása alatt jött létre, kizárólag a **vélelmezett apa** támadhatja meg.

Az anya csak a gyámhatóság jóváhagyásával, kiskorú gyermekével együttesen indíthat pert.

Ha valószínűsíthetően az örökbefogadásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések megkerülése érdekében jött létre, kizárólag az **ügyész és a gyámhatóság jogosult.**

Gyermek **3 éves koráig**; vélelem keletkezésétől számított **1 év**, (értesüléstől számított **1 év**), nagykorúságtól számított **1 éven belül saját maga, öf.-t megkerülő elismerő nyilatkozat megtételétől számított 3 hónap.**

Vélelem megdöntése nemperes eljárásban

Nincs szükség perindításra, ha az anya házassága (bejegyzett élettársi kapcsolata) alapján az **apaság vélelme fennáll**, az életközössége azonban már legalább **300 napja megszűnt** és az a férfi, akitől a gyermek ténylegesen származott, a gyermeket teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal **el kívánja ismerni**.

A bíróság nemperes eljárásban a vélelmezett apa, az anya, valamint a gyermeket teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal elismerni kívánó férfi **közös kérelmére megállapítja**, hogy a gyermeknek **nem** az anya férje, (volt férje), bejegyzett élettársa, (volt bejegyzett élettársa) az **apja**. Az apaság kérdését ugyanebben az eljárásban "**teljes hatályú apai elismerő**" nyilatkozattal kell rendezni.

Örökbefogadás feltételei

Örökbefogadó az a

- **huszonötödik** életévét betöltött, cselekvőképes személy lehet, aki a gyermeknél legalább tizenhat évvel, legfeljebb negyvenöt évvel idősebb,
- személyisége, valamint körülményei alapján alkalmas a gyermek örökbefogadására, és részt vett az örökbefogadásra felkészítő tanfolyamon és tanácsadáson.

Gyámhatóság eltekinthet a korkülönbség feltételétől (45 év), illetve közös gyermekként történő örökbefogadásnál a teljes cselekvőképesség személyi feltételétől az egyik örökbefogadó esetén.

Örökbefogadás 1.

Nyílt és titkos örökbefogadás meghatározása: a szülő hozzájáruló nyilatkozatát a gyermek **hathetes korának betöltéséig vonhatja vissza. Nincs szükség annak a szülőnek hozzájárulására, aki gyermekét annak érdekében, hogy más nevelje fel – személyazonosságának feltárása nélkül – az **egészségügyi intézményben hagyja, vagy az egészségügyi intézmény erre kijelölt helyén helyezi el, feltéve, hogy hat héten belül a gyermekért nem jelentkezik****

Nemzetközi örökbeadás, ha a gyermek más országba kerül, függetlenül állampolgárságától.

Örökbefogadás 2.

- **Nyílt örökbefogadás** – a rokonok és a szülő házastársa által történő örökbefogadás kivételével – csak a TEGYESZ vagy működési engedéllyel rendelkező örökbefogadást elősegítő szervezet közreműködésével jöhet létre.
- Az örökbefogadást követően a gyermek helyzetét, életkörülményeinek alakulását az örökbefogadást elősegítő szervezet a külön jogszabályban foglaltak szerint figyelemmel kíséri és segíti (**követő gondozás**).

Vérségi származás megismerése

Az örökbefogadott felvilágosítást kérhet a gyámhatóságtól arról, hogy őt örökbefogadták-e és – ha a tizennegyedik életévét már betöltötte – kérheti vérszerinti szülőjének természetes személyazonosító adatait is.

Ha a vérszerinti szülő a meghallgatás során úgy nyilatkozik, hogy természetes személyazonosító adatai közléséhez nem járul hozzá, gyermekével nem kíván kapcsolatba lépni, a bíróság a gyermek érdekének figyelembevételével dönt a vérszerinti szülő természetes személyazonosító adatainak a örökbefogadott gyermekkel való közléséről, vagy megtagadásáról (pszichológiai szakvélemény, egészségi állapot).

Szülői felügyelet változása 1.

- A szülő-gyermek kapcsolat **alapvető elveit** kiemeli (együttműködés, egyenlő jogok, tájékoztatás),
- közösen gyakorolt jogok vitájában a **gyámhatóság dönt**, akár együtt élő, akár különélő szülőkről van szó, a bírói hatáskör megszűnik,
- mellőzi az indok **nélküli állami beavatkozást** (nincs kötelező beszolgáltatás, megszűnik számadási kötelezettség a vagyon állagáról)
- **szülők felelősségét** helyezi középpontba, elsődleges szerepet szán a szülők megállapodásának,
- gyermekelhelyezés helyett a „**szülők között a szülői felügyeleti jogok rendezéséről**” szól,

Szülői felügyelet változása 2.

- **különélő szülő** jogait és kötelezettségeit rendezi (kapcsolattartás, tájékoztatás, együttműködés,),
- tényleges **családi kapcsolatok védelme** (gondozás, nevelés, kapcsolattartás),
- eljárás során lehetőséget ad a **közvetítő eljárás** igénybe vételére, ami a gyermek érdekében hivatalból is elrendelhető,
- differenciáltan szabályozza a **szünetelést** (**családbafogadás**), megszüntetést.

Szülői felügyelet tartalma

Képzelt apa bejegyzésére csak az anya kérelmére kerülhet sor. A gyermek nagykorsága után maga dönt a bejegyzésről, vagy a korábbi törléséről.

A névmegállapítással kapcsolatban a bírói hatáskör megszűnik.

Szülői ház elhagyása gyámhatósági engedéllyel, ha az érdekeivel nem ellentétes.

Egy évet meghaladó időtartamra (tanulmányok, munkavállalás) önállóan, vagy egyik szülővel mindkét szülő egyetértése esetén lehet.

- **A gyermekekkel tényleges családi kapcsolatban álló** személy részt vehet a gyermek gondozásban és nevelésben a felügyeletet gyakorló szülő hozzájárulásával.

Szülői felügyelet gyakorlása, rendezése

A különélő szülők a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megoszthatják és megállapodhatnak abban is, hogy a szülői felügyeletet teljes körűen csak az egyikük gyakorolja (kiegyensúlyozott életvitel)

A gyermekétől különélő szülőt a bíróság feljogosíthatja a gyermek gondozásával, nevelésével összefüggő egyes feladatok ellátására és kivételesen a vagyonkezelés és a gyermek vagyoni ügyeiben a törvényes képviselő teljes körű vagy részleges gyakorlására is, továbbá ha a gyermek érdekei megkívánják, a gyermek sorsát érintő valamely lényeges kérdésben való döntés jogát korlátozhatja vagy megvonhatja.

Különélő szülő jogai

A szülők **együtműködési kötelezettsége**

- A gyermekkel együttélő szülő **tájékoztatási kötelezettsége** (gyermek fejlődéséről, egészségi állapotáról, tanulmányairól)
- Közösen gyakorolt** felügyeleti jogok,
- A különélő szülő **tájékoztatási kötelezettsége,**
- Közvetítői eljárás** (megfelelő együtműködés kialakítása, a különélő szülő jogainak biztosítása érdekében),

Kapcsolattartás

- Kapcsolattartásra a **nagyszülő, a testvér**, – ha a szülő és a nagyszülő nem él, vagy tartósan akadályozva van, vagy a jogát önhibájából nem gyakorolja – **a gyermek szülőjének testvére, vagy szülőjének házastársa, bejegyzett élettársa is jogosult.**
 - A kapcsolattartásra – ha a gyermek hosszabb időn keresztül a háztartásában nevelkedett – kérelmére feljogosítható a szülő **volt házastársa, volt bejegyzett élettársa, a gyermeket korábban nevelő más személy, gyám és az is, akinek a gyermekekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte**

Kapcsolattartás tartalma 1.

A kapcsolattartási jog magában foglalja a gyermekkel való személyes találkozást, a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről **rendszeresen**, meghatározott időtartamra történő elvitelét, a gyermekkel **időszakonként**, elsősorban az oktatási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való **huzamos együttlétet**, és kiterjed a kapcsolat személyes találkozás nélküli **folyamatos fenntartására**.

Kapcsolattartás tartalma 2.

- A kapcsolattartásra vonatkozó **határozatban rendelkezni kell** a kapcsolattartás gyakoriságáról és időtartamáról, folyamatos vagy időszakos voltáról, arról, hogy – külön jogszabályban meghatározott – felügyelt kapcsolattartásra kerül-e sor, a gyermek átadásának és visszaadásának helyéről, idejéről és módjáról, a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó értesítési kötelezettségről és az elmarad kapcsolattartás pótlásáról.
- A jogosultnak **fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartást a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül pótolni kell.**

Rokontartás

Közös szabályok:

Jogosultság (rászorultság, érdemtelenység hiánya, tartási képesség),

Indokolt szükséglet (nem szűkös tartás , nem létminimum, átlagos színvonalú),

Tartásdíjat határozott összegben kell megállapítani (automatikus emelkedés, öregségi nyugdíj legkisebb összege).

Gyermektartás

- A kiskorú gyermek tartásra való **rászorultságát vélelmezni kell**. Ez a vélelem a gyermek nagykorúságának betöltése után is – legfeljebb azonban a huszadik életévének betöltéséig – érvényesül, ha középfokú iskolai tanulmányokat folytat.
- Kiskorúval szemben az **érdemtelenység nem érvényesül** (kivéve a 18-20 közötti középfokú tanulmányokat folytató gyermeket).

Nagykorú gyermek tartása

Főbb kérdések:

- 1.) Mely tanulmány minősül szükségesnek (életpályára előkészítő szakképzettség megszerzéséhez szükséges képzés vagy tanfolyam, a felsőfokú végzettségi szintet biztosító alap- és mesterképzésben, valamint a felsőfokú szakképzésben folytatott tanulmányok folyamatos végzése.**
- 2.) Milyen életkorig tarthat igényt a tartásra (25.életévig),**
- 3.) Milyen elvárások támaszthatók (tanulmányok folytatása, kapcsolattartás terén).**

Gyámság változásai 1.

- A „hagyományos” gyámság és a **gyermekvédelmi gyámság** közös szabályait VI. rész tartalmazza,
- Hagyományos gyám (nevezett gyám, rendelt gyám) és **gyermekvédelmi gyám megnevezése,**
- **Többes gyámrendelés** (közös,vagy együttes vállalás, különös szakértelem igénye)
- Hivatásos gyám a gyermekvédelmi gyámság egyik fajtája,

Gyámság változásai 2.

- Gyámság viselése nem állampolgári kötelezettség (kiadások, költségek megtérítése),
- Gyám kártérítési felelőssége (általános, alkalmazotti, megbízotti),
- Szülői felügyelet és a gondnokság szabályainak figyelembe vétele (alapos okból, kifejezetten tiltakozik a 14 éves gyermek, gondozását ellátja).

II.

Gyermekvédelem

2010.évi XXXIX. törvény

- **Várandós anya válsághelyzete**
- **Szülői jogok és kapcsolattartás** (átmeneti nevelésbe vett gyermek szüleinek jogai, az ellátás előtti tájékoztatás a kapcsolattartásról, közvetítői eljárás, 2 napot meghaladó eltávozás, szabadság, ideiglenes elhelyezésnél hivatalból szabályozás),
 - **Várandós anyák átmeneti otthona** (3-8 fős),
 - **A gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadással kapcsolatos feladatai.**

2010.évi XXXIX. törvény

- **Nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenység körébe tartozó szolgáltatások (mire nem terjed ki)**
 - **Szolgáltatás engedélyezése,**
- **A szolgáltatást igénybe vevővel kötött megállapodás,**
 - **Költségek viselése,**
 - **Gyermekvédelmi közvetői eljárás**
- **A szervezet adatkezelése (adatvédelmi szabályzat), nyilvántartás vezetése,**
 - **Közvetői eljárás költségei,**
 - **Örökbefogadói GYES (heti 20óra munka)**

A 2010.évi XV. törvény

- **Hivatásos támogató** jogköre,
- Feladatai (jelenlét, megismételt eljárási cselekmény, egyeztetés, éves jelentés
- Kötelezettségének nem tesz eleget, támogatott érdekei valószínűsíthetően sérülnek, meghallgatja a támogatott személyt, vita érdekellentét esetén a támogatott kérheti, hogy a gyámhivatal a felmentés iránt intézkedjen.

III.

Új Polgári Törvénykönyv

2010.évi XVII törvény

- A gondnok **önálló eljárásra** való feljogosítása iránti külön eljárás (kérelem tartalma, mellékletei, 3 éves időtartam),
- A gyámhivatal a gondnok **önálló eljárásra való** feljogosítása lejártát megelőzően köteles felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni (vagy feljogosítás megszüntetése iránti eljárás).
- A támogató **kinevezése iránti eljárás** (kérelem benyújtása, kérelem tartalma, mellékletei, meghallgatás, hivatásos támogatóra javaslat).

2010.évi XVII. törvény

- A támogató kinevezésének visszavonása iránti eljárás (illetékesség, kérelem tartalma, mellékletei),
- A hivatásos támogató felmentése iránti eljárás (kérelem benyújtása),
- Nyilvántartás (OIT).

2010. XVIII. törvény

- A gondnokoltak és a gondnokaik nyilvántartása (adattartalom, közvetlen adathozzáférés, jogosult szerv felhatalmazása, OIT értesítése a változásokról,)
- A támogatott személyek és támogatók nyilvántartása (adatok, adatváltozás, közvetlen hozzáférés).
- **Az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása** (adattartalom, kérelem, tartalma, 3 napon belül bíróságnak meg kell küldeni, nem peres eljárás lefolytatása, nyilvántartás, közvetlen hozzáférés)

2010. XVIII. törvény

- Nyilvántartás közös szabályai
- A nyilvántartásokból történő adattovábbítás közös szabályai,
- Adatkezelői nyilvántartás (adatbevitel, adattovábbítás).

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

- Nyilvántartásból való adatkérés,
- Ügyfél (meghallgatás, akadálymentes kommunikáció)
- Művi meddővé tételhez való hozzájárulás,
- Vagyonkezelés (gyámhivatali jóváhagyás),
- Gondnokolt házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek.
- Apai elismerő nyilatkozat és a gyámhivatali hozzájárulás.

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

A gyám kirendelésével kapcsolatos ügyek (méhmagzat gyámja)

- Az előzetes jognyilatkozat felvétele (jegyzőkönyv tartalma) és tartalmának figyelembe vétele,
- Támogató kinevezése érdekében tett jognyilatkozat felvétele,
 - Hivatásos támogató felügyelete
 - Hivatásos támogató jogállása és díjazása.

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

- A korlátozottan cselekvőképes személy jognyilatkozatairól való döntés,
- A gondnok azonnali eljárásának felülvizsgálata,
- A korlátozottan cselekvőképes személy gondnokának önálló eljárása (gyámhivatal meggyőződik a gondnoki kérelem megalapozottságáról, közös kérelemmel bírósághoz fordul, feljogosítás felülvizsgálata – 45m. nappal a lejárta előtt),
- A gondnokolt önállóan megtett, a gyámhivatali jóváhagyáshoz kötött jognyilatkozatának elbírálása
(határozat tartalma)

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

- Művi meddővé tételhez való hozzájárulás,
- Zárgondnok, ideiglenes gondnok kirendelése
- Ügyeinek vitelében akadályozott személy képviselőjére gondnok kirendelése, eseti gondnok és ügygondnok kirendelése.

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

- A gyám működésének felügyelete és irányítása, a gondnok tevékenységének felügyelete,
 - A gondnokság alá helyezési per, valamint a gondnok kirendelése és felmentése iránti per megindítása (keresetlevél, mellékletek)
- A gondnok személyére vonatkozó gyámhivatali javaslat (alkalmas személyek, nevezettek, gondoskodnak)
 - A hivatásos gondnok jogállása és díjazása,
- A felülvizsgálati eljárás megindítása (megszüntetés, fenntartás, módosítás, keresetlevél mellékletei)

•

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

- A gondnokság alá helyezés megszüntetésére irányuló per megindítása (keresetlevél tartalma, mellékletei,)
- Jognyilatkozatok gyámhivatali jóváhagyása (ingatlan, lakásbérlet, ingó vagyon)
- Számadás (eseti számadás, véleményezés)
 - Repatriálási terv

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

- Ha 2010. május 1-jén a gyámhivatal kezdeményezésére cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezési per van folyamatban, a gyámhivatal a bíróság felszólítására **15 napon belül** nyilatkozik, hogy korlátozóvá váljon,
- A 2010. május 1-je előtt hozott, a gondnokrendelés indokoltsága tekintetében felülvizsgálati kötelezettséget nem tartalmazó bírósági határozat esetén a gyámhivatal **2015. április 30-ig** pert indít,

Egyes gyermekvédelmi tárgyú Korm. rendeletek módosítása

- 2011. január 1-jéig tervet kell készíteni a felülvizsgálatok ütemezéséről.
 - A 2010. május 1-je előtt gondnokság alá helyezett személy tekintetében a munkaviszonyból, munkaviszony jellegű jogviszonyból, társadalombiztosítási, szociális és munkanélküli ellátásból származó jövedelemmel való rendelkezés tekintetében a gondnokrendelés indokoltsága iránti felülvizsgálat jogerős lezárulásáig **a 2010. április 30-án hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.**

331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

- A gyámhivatal pert indíthat, illetve bírósági eljárást kezdeményezhet,
- A gyámhivatal a szülői felügyeleti joggal, illetve a gyermektartásdíjjal kapcsolatos feladatai,
- A gyámhivatal a nagykorú személy döntéshozatalát elősegítő előzetes jognyilatkozattal kapcsolatos feladatai,
- A gyámhivatal a támogatott döntéshozatallal kapcsolatos feladatai,
 - A gyámhivatal a gyámsággal és gondnoksággal kapcsolatos feladatai.

133/1997. (VII. 29.) Korm. rendelet módosítása

A vagyoni ügyeiben cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló személy esetén, ha a bíróság a gondnokot az adott ügyben, ügycsoportban

- önálló eljárásra feljogosította, **a gondnok,**
- nem jogosította fel önálló eljárásra, **a gondnokolt és a gondnok együttes aláírása szükséges.**

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása

- A gyámhivatal az illetékességi területén tényleges tartózkodási hellyel rendelkező gondnokság alatt álló személyek nyilvántartásába felveszi azt a személyt, aki részére
- **2010. május 1-jét megelőzően** a gyámhivatal rendelt cselekvőképességét érintően gondnokot, hivatásos gondnokot,
- **2010. május 1-jét követően** a bíróság rendelt cselekvőképességét érintően gondnokot, hivatásos gondnokot.

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása

A gyámhivatal 2010. július 1-jéig gondoskodik

- a 2010. május 1-jét megelőzően
cselekvőképességet kizáró gondnokság alá
helyezett nagykorú személyek tekintetében az 1.
melléklet VI. adatlapján annak a változásnak az
átvezetéséről, hogy ezen személyek a
gondnokrendelés indokoltságának felülvizsgálatáig
ügycsoportra vonatkozó korlátozás nélkül, általános
érvénnyel cselekvőképességet korlátozó
gondnokság alatt állnak.**

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása

- A gondnokoltak és gondnokaik tekintetében a VI. adatlapja szerinti adatlapnak a gyámhivatal vezetőjének aláírásával és a gyámhivatal pecsétjével ellátott másolatának az illetékes helyi bíróság részére való megküldéséről, azzal, hogy az VI. adatlap 5.1., 5.2. és 5.8.–5.11. alpontjának, valamint a 8. pontjának tartalmát megismerhetetlenné kell tenni,**
- az illetékes helyi bíróság(ok) tájékoztatásáról a hivatásos gondnok gondnoksága alatt állók számáról.**

Köszönöm a figyelmet!

www.szmm.gov.hu